

Aansluiten Bij Communicatie

Denkertje

Mensen serieus nemen begint bij je gelijkwaardig opstellen in contacten.

Ben jij je altijd bewust van wat je uitstraalt met je houding en taalgebruik?

Methodebeschrijving ROND, op weg naar (gelijk)waardige zorg.

Principes: Gelijkwaardigheid, perspectief bieden, ondersteunen naar zelfredzaamheid, realistisch omgaan met verwachtingen, positieve psychologie, uitgaan van eigen kracht, adviseren voor professionals, keuzes faciliteren door passend adviseren, focus op de mogelijkheden, betrekken van naasten.

Karen Poot, namens ZON - ZorgOndernemendNetwerk

SAMENVATTING/LEESWIJZER

1 Beschrijving methode

De ROND methode is een aanpak waarmee op meerdere niveaus een cultuuromslag bewerkstelligd kan worden om de zorg en hulpverlening (gelijk) waardiger te maken.

- 1) In individuele handel/begeleidingsrelaties
- 2) In samenwerkingsverbanden van professionals
- 3) Op organisatie/instellingsniveau

Deze methode geeft handvatten om vanuit een positieve grondhouding het handelen aan te passen om zo autonomie en gelijkwaardigheid van cliënten te vergroten.

Uitleg van de naam ROND, die staat voor: Ruimte, Openheid, Nieuwsgierigheid en Duidelijkheid in de communicatie.

Doel:

Het doel van de ROND methode is een aanpak bieden die (gelijk)waardige zorg methodisch invoert middels het concreet en meetbaar maken van gedrag, dat valt onder de begrippen bejegening en attitude, door het beschrijven van toetsbare competenties. Hierbij wordt uitgegaan van de mogelijkheden binnen interacties en het aanpassen van het handelen om zo gelijkwaardigheid en autonomie van cliënten te bevorderen.

Doelgroep

De methode is geschikt voor individuele professionals (begeleiders, (para)medici en overige therapeuten, hulpverleners) die gelijkwaardiger willen werken in 1-op-1 relaties, voor samenwerkingsverbanden van professionals (o.a teams op locaties voor wonen en werken) en voor organisaties die methodisch aan de slag willen met bejegening en attitude.

Aanpak

De ROND methode is opgedeeld in vijf fasen. De projectleider/trainer ondersteunt het individu, de locatie of de organisatie in het verandertraject. Mogelijkheden en wensen van de vrager zijn leidend.

- 1) Inventarisatie en inzicht
- 2) Schrijven van een plan van aanpak
- 3) Uitvoeren van activiteiten om doelen, beschreven in het plan van aanpak, te bereiken.
- 4) Evalueren en eventueel bijstellen.
- 5) Nazorgfase

Materiaal

De methode is te leren middels training of projecten. Hiervoor is een reader geschreven, die als leidraad dient voor het implementeren van (gelijk) waardiger zorg en hulpverlening.

Methode ROND, gelijkwaardig communiceren is "gewoon" een kwestie van doen.

Geschreven door Karen Poot, Aansluiten Bij Communicatie. In opdracht van ZON (ZorgOndernemendNetwerk) en op termijn verkrijgbaar als ebook.

In het boek zijn illustratieve voorbeelden, praktische oefeningen en aanpassingen te vinden die makkelijk uit te voeren zijn. Ook bevat het boek formulieren om methodisch aan de slag te gaan.

Ontwikkelaar:

Karen Poot, in samenwerking met de projectgroep van ZON (Zorg Ondernemend Netwerk): Jannet Reinds, Yvonne van Tilburg en Marian Waller.

Informatie via: Karen Poot, 06-24822962, karen@zorgondernemendnetwerk.nl

2 Ontwikkelingsgeschiedenis

De methode ROND is ontstaan uit praktijkervaringen in het werken in de zorg voor mensen met een verstandelijke, lichamelijke en/of meervoudige beperking en Niet Aangeboren Hersenletsel. Daar werd zichtbaar welke aspecten een positieve invloed hadden op de onderlinge relatie. Met name bij mensen die moeite hebben met het begrijpen en uiten van taal, werd duidelijk dat ruimte, openheid, nieuwsgierigheid en duidelijkheid het welbevinden van de cliënt verbeterden.

Communicatie is de basis van elke relatie en de intentie waarmee mensen contact met elkaar hebben en in interactie zijn, heeft rechtstreeks effect op de wijze waarop contacten verlopen.

Individuele zorgprofessionals die zich meer open stellen voor de hulpvraag van cliënten en meer ruimte geven aan diens proces, faciliteren zo de eigen regie en zelfredzaamheid optimaal.

Gaandeweg realiseerde de schrijver zich dat de aspecten universeel zijn, dat ieder mens beter tot zijn recht komt als er ruimte, openheid, nieuwsgierigheid en duidelijkheid is in de interactie. Dat maakt deze methode breed inzetbaar; zowel in zorg en hulpverlening als in de maatschappij als geheel.

Bejegening en attitude zijn begrippen die ingeburgerd zijn in het taalgebruik in zorg- en hulpverlening maar die in de praktijk multi-interpretabel zijn, terwijl een grondhouding op basis van ROND bewust om gaat met afstemming, inzicht en streven naar ontmoetingen van mens tot mens.

3 Praktijkervaringen

Over praktijkervaringen van zorgorganisaties en locaties met de methode ROND is nog geen informatie beschikbaar. Duidelijk is wel dat er professionals zijn die „het“ hebben, die vanuit een intrinsieke motivatie de gelijkwaardigheid vormgeven en dat er al jaren aandacht is voor bejegening met als resultaat dat het nog steeds niet algemeen ingeburgerd is binnen zorg- en hulpverlening. Nu is er een methode die competenties meetbaar en concreet maakt. Ontstaan van uit de praktijk en op basis van observaties en ervaringen.

Er blijkt behoefte te zijn aan kennis en vaardigheden bij professionals om inzicht te verkrijgen in de processen die spelen binnen communicatie. De relatie die professionals met cliënten onderhouden zijn afhankelijk van het vermogen van die professional om naar zijn eigen rol van en naar de rol van de ander te kijken.

Het bewijs dat de communicatie niet altijd aansluit is wel het feit dat er agressie, misverstanden en conflicten ontstaan in de dagelijkse praktijk. Diverse gesprekken met cliënten tonen aan dat er niet goed geluisterd wordt door professionals, dat professionals gebruik maken van drang en dat professionals weinig ruimte laten voor inbreng van cliënten.

4 Effectonderzoek

De ontwikkelaar is nadrukkelijk op zoek naar individuele zorgverleners, locaties voor wonen en werken en organisaties die de methode willen gaan inzetten en ontwikkelen zodat de effecten op de langere termijn onderzocht gaan worden.

5 Samenvatting werkzame elementen

- De methode geeft handvatten om systematisch en doelgericht een verandertraject te starten, zowel in 1-op-1 zorg-, behandel- als in begeleidingsrelaties om bejegening om te zetten in concreet en meetbaar gedrag waarmee de geboden zorg (gelijk) waardiger wordt. Dit kan op individueel niveau, binnen teams en binnen organisaties
- De methode is vraaggericht, de dagelijkse praktijk is leidend, de ondersteuning is op maat en de focus ligt daarbij op het proces.
- Verwachtingenmanagement neemt in de methode een centrale plek in: wat verwacht het individu, het team of de organisatie van het traject, hoeveel tijd/energie is er voor beschikbaar, is het traject haalbaar. Er wordt geregeld stil gestaan bij de effecten die optreden tijdens het verandertraject.
- De methode sluit aan bij maatschappelijke ontwikkelingen ten aanzien van de zorg waar binnen eigen regie, zelfredzaamheid, participatie en inclusie van cliënten een nadrukkelijke plaats hebben of krijgen. Zorgorganisaties en professionals voelen de noodzaak tot veranderingen mede door de transitie in de zorg en de marktwerking.
- De methode stimuleert een ieder om zijn eigen rol binnen het traject duidelijk te definiëren en om te zetten naar concreet en meetbaar gedrag waarbij het doel is om de cliënt zo toe te rusten dat deze zo zelfredzaam en autonoom mogelijk verder kan.
- De methode besteedt veel aandacht aan de inventarisatie van de dynamiek binnen systemen waardoor de vraag achter de vraag goed helder wordt en er een gedegen aanpak ontwikkeld wordt om de intrinsieke motivatie van mensen zo te stimuleren dat zij bewust bekwaam worden in het zien, horen en erkennen van alle betrokkenen.